

Uchwała nr 105/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 27 września 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr IV/41/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska
(sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr IV/41/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z powodu naruszenia art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702) w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr IV/41/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 30 sierpnia 2024 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 27 września 2024 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art.18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Sandomierz.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą nr IV/41/2024 Rada Miasta Sandomierza określiła zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się na terenie Miasta Sandomierza, wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W § 2 ust. 1 uchwały określono zakres podmiotowy dotacji, wskazując, że dotacja może być udzielona osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym posiadającym tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, które finansują prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

Jednocześnie w § 9 badanej uchwały postanowiono, cyt.:

„§ 9. Na każdym etapie udzielenia dotacji Gmina Sandomierz ma prawo badać udzieloną pomoc pod kątem wystąpienia pomocy publicznej.

2. W przypadku dofinansowania stanowiącego pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, pomoc taka może być udzielana jako:

- 1) pomoc de minimis na warunkach określonych w szczególności w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L2023/2831 z 15.12.2023);
- 2) pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1 z późn. zm.), zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 53 tego rozporządzenia.

3. Gmina Sandomierz dokonuje oceny warunków dopuszczalności pomocy publicznej oraz odpowiada za wykonywanie innych zadań podmiotów udzielających pomocy, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

(Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807), w szczególności zobowiązana jest do odbierania od podmiotów ubiegających się o udzielenie pomocy *de minimis*:

- 1) wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie i w rybołówstwie, jakie otrzymały w roku, w którym ubiegają się o pomoc, oraz w ciągu 3 minionych lat, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie oraz
- 2) informacji określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* (Dz. U. poz. 311, z 2013 r. poz. 276 oraz z 2014 r. poz. 1543).”

Projekt uchwały Rady Miasta Sandomierza w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków został zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który to organ pismem znak DMP-1.530.1708.2024 z dnia 12 sierpnia 2024 r. przedstawił zastrzeżenia zwiększające przejrzystość zasad udzielania pomocy *de minimis*, cyt.

- „1. W odniesieniu do przepisu § 9 ust. 2 pkt 2 projektu uchwały informuję, że w przypadku programu pomocowego przewidującego udzielania pomocy w ramach wyłączeń grupowych wymagane jest zawarcie w nim wymogów zgodnych z art. 53 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz uzyskanie opinii Prezesa UOKiK na podstawie art. 12 ustawy o pomocy publicznej. Wniosek o wydanie opinii powinien być przygotowany zgodnie z art. 13 ustawy. Jeśli natomiast zdecydują Państwo, że w ramach programu pomocowego będzie udzielana jedynie pomoc *de minimis*, ww. przepis projektu uchwały należy usunąć.
2. W związku z faktem, iż rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 obowiązuje do dnia 31 grudnia 2030 r. z możliwością stosowania jego przepisów w 6-miesięcznym okresie przejściowym od daty jego wygaśnięcia, w projektowanej uchwale należy jednoznacznie ograniczyć możliwość udzielania pomocy *de minimis*, zgodnie z okresem stosowania ww. rozporządzenia. Ostatnim dniem udzielenia pomocy może być 30 czerwca 2031 r.
3. W odniesieniu do przepisu § 9 ust. 2 pkt 1 projektu uchwały należy wyraźnie wskazać, że beneficjentem pomocy *de minimis* udzielanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2831 może być podmiot prowadzący działalność gospodarczą,
4. W odniesieniu do przepisu § 9 ust. 3 projektu uchwały, pragnę zauważyć, że nie został określony publikator dla ustawy o pomocy publicznej. W związku z tym w projekcie uchwały należy skorygować ww. informacje dotyczące publikacji dla ww. ustawy w Dzienniku Ustaw RP w sposób następujący: Dz. U. z 2023 poz. 702.”

W ocenie Kolegium Izby wyżej cytowane zastrzeżenia Prezesa UOKiK nie zostały uwzględnione w podjętej przez Radę Miasta Sandomierza uchwale nr IV/41/2024.

W związku z powyższym Kolegium wskazuje co następuje.

Na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Z analizy treści badanej uchwały nr IV/41/2024 oraz pisma Prezesa UOKiK z dnia 12 sierpnia 2024 r. Kolegium wnioskuje, że w kręgu adresatów uchwały są również podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a udzielenie dotacji tym podmiotom stanowić będzie pomoc, o której mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Ich udzielenie powinno więc uwzględniać warunki dopuszczalności tej pomocy określone w przepisach prawa Unii Europejskiej, a w szczególności przepisach stosownych rozporządzeń Komisji (UE).

W ocenie Kolegium Izby w odniesieniu do badanej uchwały należało zatem spełnić wymogi proceduralne określone w art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z którymi projekt programu pomocowego (w tym przypadku projekt uchwały) przewidujący udzielanie pomocy *de minimis* podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Zastrzeżenia te organy jednostek samorządu terytorialnego powinny uwzględniać podejmując uchwałę dotyczącą udzielenia pomocy *de minimis*.

Nie uwzględnienie zastrzeżeń Prezesa UOKiK poprzez określenie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków o treści zawartej w uchwale nr IV/41/2024 doprowadziło w konsekwencji do przyjęcia wadliwego merytorycznie aktu ustanawiającego program.

W związku z powyższym Kolegium Izby stwierdza, że podjęcie przez Radę Miasta Sandomierza przedmiotowej uchwały nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa wskazanych w sentencji niniejszej uchwały skutkujące koniecznością orzeczenia nieważności danego aktu w całości.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka